

19840426

INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO IN LI
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

(IV) p-60

202

Ljubljana, 26. 4. 1984

Tov. Vladimir GALE
Podjunska 4

61000 LJUBLJANA

Vaš znak:

oxl. 844.2 : 172.8 Coniophora puteana (Schum.) P. Karsten : 844.4

Quina JUREC

ZADEVA: Pregled kletnih prostorov v Podjunki št. 4

V sredo 25. 4. 1984, sem si skupaj s tov. Vladimirjem Galetom ogledal stanovanjska prostora v kleti Podjunske 4. Tov. Gale tu živi v podnajemniškem stanovanju.

V kuhinji, ki meri pribl. 13 m^2 , je položen topli pod. Pod njim je nekaj plasti časopisnega papirja in lesene deske, še globlje pa peščeno nasutje. Časopisni papir je vlažen in prepreden ter prekrit s podgobjem kletne gobe (*Coniophora puteana* /Schum./P. Karsten). Lesene deske so temnorjave, na nekaterih mestih skoraj črne, les razpada v kocke in je močno vlažen. Peščeno nasutje pod deskami je tudi prepredeno s podgobjem kletne gobe. V toplu podu nastajajo vdolbine, ob hoji se ugreza in upogiba, saj je les pod njimi izgubil mehansko trdnost in je praktično razkrojen.

V spalnici, ki meri cca 17 m^2 , so pred petimi leti naredili nova lesena tla. Stene sobe so močno vlažne. Lesenih desk nismo dvigali, vendar se na površini že kaže destruktivno delovanje glive. Ob stenah je les potemnel in se upogiba.

Vzrok tako slabemu stanju tal je okužba vgrajenega lesa s kletno gobo. Ta gliva izjemno hitro razkraja les in ga uniči. Za svojo rast in razkrojevalno sposobnost potrebuje visoko zračno vlago in visok odstotek vlage v lesu (55%). Če tega ni, preneha rasti in končno odmre. Kletna goba razkraja celulozo in povzroča rjavo, temno destruktivno trohnobo lesa iglavcev in listavcev. V zadnji stopnji razkroja je les temnorjav, skoraj črn in razpada v majhne kocke. Pod pritiskom se les zdrobi v prah. Kletna goba razvija na trebušni strani okuženega

lesa ali kar po vlažnih stenah koreninasto razvejano, tanko, lasasto površinsko podgobje, ki je v začetku videti kot bela, pajčevinasta prevleka. Pozneje dobi podgobje rumenorjavo barvo lepila. Ko ostari, porjavi ali postane črnikastorjavo. Najugodnejša temperatura za razvoj podgobja je $22 - 24^{\circ}\text{C}$. Kletna goba zelo redko oblikuje svoje kožaste, okroglaste ali pakrožne trosnjake. Ti so najprej bledorumeni, pozneje temnorjavi in jih težko odtrgamo s površine trohnečega lesa.

Menim, da je nujno potrebno čim preje natančno ter vestno sanirati tla v prostorih, kjer stanuje tov.Gale. To je potrebno zato, ker bo gliva še naprej razkrajala že vgrajen les in se širila po ostalih prostorih v kleti. Kljub temu, da nisem zdravstveni strokovnjak pa menim, da so razlog za takojšnjo sanacijo prostorov tudi za človeka škodljive in nevzdržne ~~in~~ sanitarne razmere v tem stanovanju.

Pri sanaciji upoštevajte podatke o biologiji te glive. Preprečite torej vsakršno vlaženje tal in sten stanovanja. Hiša je bila zgrajena ok. leta 1920 in očitno ni bila izolirana, ali pa je izolacija že poškodovana. Najvažnejši ukrep sanacije je popolna horizontalna in vertikalna izolacija celotne kleti. Ves okužen lesni material odstranite iz prostorov in sežgite, peščeno nasutje pa zakopljite. Novo vgrajeni les naj bo premazan s fungicidnim sredstvom Silvanit KBB, v koncentraciji, kot jo predpisuje proizvajalec.

Sestavil:

Mag. Dušan JIRC, dipl. biol.

Dušan Junc